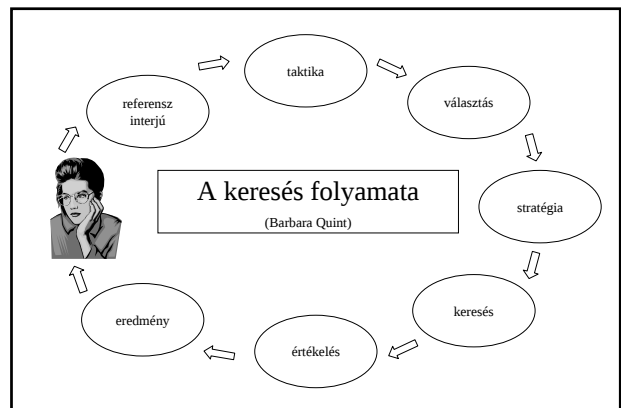

KERESÉSI MÓDSZEREK

Ki keres?

Felhasználó

Egyszerű felület

sok találat
sok zaj
pontatlanság

Szaktájékoztató

Összetett keresés

 kevesebb találat
 kevesebb zaj
 pontosság

⇒ Milyen legyen a keresőfelület?

Milyen legyen a keresőfelület?

Ingyenes keresőrendszerek

- Könnyű használat
- Szegényesebb lehetőségek

Online keresők

- Drága
- Szakértelem
- Gazdag lehetőségek
- Finomítható

Keresőeszközök

- Keresőkifejezések
- Összekapcsolásuk
- Keresőstratégia kialakítása

Keresőkifejezések

Keresőszavak fajtái

- szabad
- kötött
- tezauruszok

Operátorok

- logikai
- helyzeti (N, W)
- relációs (<, >, =, >=, <=)

Boole-algebra

+	*	-
		
OR	AND	NOT

Keresőeszközök

- Keresőkifejezések
- Összekapcsolásuk
- Keresőstratégia kialakítása

Keresési stratégia kialakítása

A keresőkérdés értelmezése

1. Megfogalmazás természetes nyelven
→ pontosítás (MI?)
2. HOL érdemes keresni?

Adatbázisok típusai

- Referenz
– bibliográfiai
– forrástájékoztató
- Forrás
– numerikus
– szöveges-numerikus
– teljes szövegű

Stratégia tervezése teljességre vagy pontosságra

Mennyiségi és minőségi határok felmérése:

„T vagy P”?

- sok találat
- sok zaj
- kevés veszteség

- kevesebb találat
- kevesebb zaj
- nagyobb veszteség

Keresési segédlet a CSA-hoz

http://www.bibl.u-szeged.hu/bibl/online/csa/csa_strategia.html

A keresés eszközei

Módszerek

1. Szabadszavas információkeresés
2. Kötöttzavas információkeresés
 1. Keresőszó megfogalmazása
 2. Böngészés
 3. Végleges keresőszó
 4. Célzott keresés
 5. Találatok elemzése

1. Szabadszavas információkeresés

Keresőszavak + operátorok

Keresés első lépése: „helyes” keresőszavak megtalálása

- gondolkodás útján
- számítógéppel

Hátrányai:

- nem eredményez releváns (vagy bármilyen) találatokat
- szinonimák, kváziszinonimák
- magyar helyesírás, kötőjelek stb.
- angol: sok a szinonima, homonima

→ nem hatékony.

2. Kötöttzavas információkeresés

igényesebb adatbázisokban:

IKNY (*információkereső nyelv*, ~ *indexnyelv*) kialakítása

Legfőbb eleme: tárgyszók, deskriptorok

IKNY aktualizálásának fontossága:

- fejlődik a téma terület
- kezdeti hibák, hiányosságok kiküszöbölése
- szakkifejezések jelentésmódosulása

IKNY legfontosabb elemei

I. Osztályozási jelzetek és rendszer ~ szakrend

II. Tárgyszórendszerek

kötött tárgyszórendszer

Ennek fejlettebb formája: deskriptorok

Elsődleges funkciója: szinonimák kiszűrése lehetőleg. Utalók beiktatása

Magyar egységes tárgyszórendszert nehéz kialakítani, mert nem egységes az egybeírás szabályozása.

III. Tezauruszok

Tárgyszórendszerek elemei: tárgyszavak

Tezauruszok elemei: deskriptorok

deskriptor ≠ **tárgyszó**

- hierarchikus rendjük van
- „családtagok”

- mind azonos értékűek
- függetlenek egymástól

Egyéb IKNY-elemek

- Registry Number (CA)
- földrajzi kódok
- sajátos azonosítórendszerek
(pl. Metadex)
(*történelmiek, üzletiek, sajtó*)

IKNY előnye

- nemzetközi együttgondolkodás
- nemzetközi intellektuális kapcsolat

IKNY helye a rekordon belül:

adatmezőkben

összességük: információkereső mezők vagy indexmezők

Kereső stratégia módosítása

- szűkítés
- bővítés
- átalakítás
- T vagy P eldöntése